

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งชายและหญิงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวัดสวนดอก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 58 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้รับกลับคืนมาและสามารถใช้เพื่อการวิเคราะห์ได้ครบทั้ง 58 ชุด นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ค่าใช้จ่ายต่อวัน ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย ภาวะโภชนาการ แหล่งความรู้ และการได้รับความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการบริการอาหารกลางวันในด้านต่างๆ คือ

- 2.1 ความพึงพอใจในด้านอาหาร
- 2.2 ความพึงพอใจในด้านภาชนะ อุปกรณ์และสถานที่
- 2.3 ความพึงพอใจในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ข้อมูลทั่วไปของประชากรมีรายละเอียดตามตาราง 4.1-4.4

ตาราง 4.1 ประชากรจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล	จำนวน (N=58)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	39.66
หญิง	35	60.34
อายุ		
10 ปี	1	1.72
11 ปี	16	27.59
12 ปี	39	67.24
13 ปี	2	3.45
ศาสนา		
พุทธ	53	91.38
คริสต์	5	8.62

จากตาราง 4.1 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน ร้อยละ 60.34 อายุ 12 ปี จำนวน 39 คน ร้อยละ 67.24 และนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 53 คน ร้อยละ 91.38

ตาราง 4.2 ประชากรจำแนกตาม ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	จำนวน (N=58)	ร้อยละ
เงินที่ได้รับ / วัน		
10 – 20 บาท	21	36.21
21 – 30 บาท	24	41.37
31 – 40 บาท	5	8.62
41 – 50 บาท	4	6.90
มากกว่า 50 บาท	4	6.90
ความเพียงพอของค่าใช้จ่าย		
เพียงพอ	55	94.83
ไม่เพียงพอ	3	5.17

จากตาราง 4.2 พบว่าประชากรมีมากกว่าช่วงอื่นๆ คือ 24 คนที่ได้รับค่าใช้จ่ายต่อวัน ระหว่าง 21 – 30 บาท ร้อยละ 41.37 รองลงมา ระหว่าง 10 – 20 บาท จำนวน 21 คน ร้อยละ 36.21 และจำนวน 55 คน ร้อยละ 94.83 มีค่าใช้จ่ายเพียงพอ

ตาราง 4.3 ประชากรจำแนกตามความรู้เรื่องอาหารและโภชนาการ

ความรู้เรื่องอาหารและ โภชนาการ	จำนวน (N=58)	ร้อยละ
ได้รับความรู้เกี่ยวกับอาหารและ โภชนาการ		
เคยได้รับความรู้	58	100.00
แหล่งความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ครูในโรงเรียน	51	87.93
ญาติพี่น้อง พ่อ แม่	36	62.07
โทรทัศน์	32	55.17
สื่อสิ่งพิมพ์	16	27.59
จากเพื่อนนักเรียน	12	20.69
วิทยุ	8	13.79

จากตาราง 4.3 ประชากรทั้งหมดเคยได้รับความรู้เรื่องอาหารและโภชนาการ แหล่งความรู้ อันดับหนึ่ง คือได้จากครูในโรงเรียน จำนวน 51 คน ร้อยละ 87.93 รองลงมาได้จากญาติพี่น้อง พ่อ แม่ และได้รับความรู้จากโทรทัศน์ จำนวน 36 คนและ 32 คน ร้อยละ 62.07 และ 55.17 ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ประชากรจำแนกตามภาวะโภชนาการ (ใช้เกณฑ์น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง
กรมอนามัย, 2542)

ภาวะโภชนาการ	จำนวน (N=58)	ร้อยละ
ตามเกณฑ์	52	89.66
เกินเกณฑ์	5	8.62
ต่ำกว่าเกณฑ์	1	1.72

จากตาราง 4.4 พบว่า ประชากรมีภาวะโภชนาการตามเกณฑ์ จำนวน 52 คน ร้อยละ 89.66 มีภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์ จำนวน 5 คน ร้อยละ 8.62 และมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ 1 คน ร้อยละ 1.72

ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนมีรายละเอียดดังนี้
 ตาราง 4.5 ประชากรจำแนกตามความพึงพอใจด้านอาหาร

ด้านอาหาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ พึงพอใจ
1. อาหารมีครบ 5 หมู่	2.10	0.58	ปานกลาง
2. รสชาติอาหาร	1.95	0.60	ปานกลาง
3. มีรายการอาหารให้เลือกหลากหลาย	1.91	0.67	ปานกลาง
4. มีกลิ่นหอมตามชนิดของอาหาร	1.90	0.72	ปานกลาง
5. การประกอบอาหารของแม่ครัว	1.81	0.61	ปานกลาง
6. ความสะอาดในการประกอบอาหารของแม่ครัว	1.79	0.61	ปานกลาง
7. อาหารมีสี สันสวยงามตรงตามวัตถุประสงค์ที่นำมาปรุง	1.66	0.64	ปานกลาง
8. อาหารมีความสะอาดปลอดภัย	1.64	0.67	ปานกลาง
9. จัดอาหารได้เหมาะสมกับความต้องการ	1.60	0.56	ปานกลาง
10. การจัดบริการน้ำดื่มสะอาด	1.47	0.57	น้อย
11. มีการจัดรูปแบบอาหารสวยงาม	1.41	0.53	น้อย
12. การจัดรายการอาหารหวานและผลไม้	1.19	0.48	น้อย
13. ด้านเนื้อสัมผัสของอาหาร			
13.1 ประเภทแกงจืด	1.97	0.65	ปานกลาง
13.2 ประเภทผัด	1.86	0.63	ปานกลาง
13.3 ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป	1.84	0.59	ปานกลาง
13.4 ประเภทแกงเผ็ด	1.83	0.60	ปานกลาง
13.5 ประเภทต้มยำ	1.79	0.74	ปานกลาง
13.6 ประเภททอด	1.69	0.71	ปานกลาง
14. ด้านอุณหภูมิของอาหาร			
14.1 ประเภทต้มยำ	1.69	0.71	ปานกลาง
14.2 ประเภทแกงจืด	1.60	0.59	ปานกลาง
14.3 ประเภทแกงเผ็ด	1.54	0.57	ปานกลาง
14.4 ประเภทผัด	1.50	0.60	ปานกลาง

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ความพึงพอใจด้านอาหาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
15. ด้านปริมาณของอาหาร			
15.1 ข้าว และผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป	1.86	0.71	ปานกลาง
15.2 ประเภทแกงเผ็ด	1.69	0.60	ปานกลาง
15.3 ประเภทผัด	1.67	0.60	ปานกลาง
15.4 ประเภทต้มยำ	1.60	0.65	ปานกลาง
15.5 ประเภทแกงจืด	1.59	0.59	ปานกลาง
15.6 ประเภททอด	1.41	0.62	น้อย
16. ด้านชนิดของอาหาร			
16.1 ข้าวและผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป	2.14	0.76	ปานกลาง
16.2 แกงเผ็ด	2.05	0.69	ปานกลาง
16.3 ต้มยำ	1.95	0.71	ปานกลาง
16.4 แกงจืด	1.86	0.66	ปานกลาง
16.5 ผัด	1.69	0.78	ปานกลาง
16.6 ทอด	1.64	0.64	ปานกลาง

จากตาราง 4.5 พบว่า ประชากรมีความพึงพอใจด้านอาหารโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ อาหารมีครบ 5 หมู่ มีรสชาติดี และมีรายการอาหารให้เลือกหลากหลาย มีค่าเฉลี่ย 2.10, 1.95 และ 1.91 ตามลำดับ

ส่วนที่มีความพึงพอใจในระดับน้อยคือ การจัดรายการอาหารหวานและผลไม้ มีค่าเฉลี่ย 1.19

ด้านเนื้อสัมผัสของอาหาร พบว่า ประชากรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ อาหารประเภท แกงจืด อาหารประเภทผัด และอาหารประเภทข้าว ผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป มีค่าเฉลี่ย 1.97, 1.86 และ 1.84 ตามลำดับ

ด้านอุณหภูมิของอาหาร พบว่า ประชากรมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ อาหารประเภทต้มยำ อาหารประเภทแกงจืด และอาหารประเภทแกงเผ็ด มีค่าเฉลี่ย 1.69, 1.60 และ 1.54 ตามลำดับ

ด้านปริมาณของอาหาร พบว่า ประชากรมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ อาหารประเภทข้าวผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป อาหารประเภทแกงเผ็ดและอาหารประเภทผัด มีค่าเฉลี่ย 1.89, 1.69 และ 1.67 ตามลำดับ ส่วนอาหารประเภททอดมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.41

ด้านชนิดของอาหารพบว่า ประชากรมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ ข้าว ผลิตภัณฑ์จากแป้งแปรรูป แกงเผ็ดและต้มยำ มีค่าเฉลี่ย 2.14 , 2.05 และ 1.95 ตามลำดับ

ตาราง 4.6 ประชากรจำแนกตามความพึงพอใจด้านภาชนะ อุปกรณ์และสถานที่

ด้านภาชนะ อุปกรณ์และสถานที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. การถ่ายเทอากาศภายในโรงอาหาร	1.95	0.60	ปานกลาง
2. โรงอาหารมีพื้นที่และโต๊ะ เก้าอี้เพียงพอ	1.93	0.72	ปานกลาง
3. จำนวนภาชนะและอุปกรณ์มีหลายชนิดให้เลือกใช้	1.74	0.61	ปานกลาง
4. แสงสว่างภายในโรงอาหาร	1.74	0.69	ปานกลาง
5. สภาพของโรงอาหาร โต๊ะ เก้าอี้	1.67	0.60	ปานกลาง
6. คุณภาพของภาชนะและอุปกรณ์ (อยู่ในสภาพดีใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์)	1.53	0.57	ปานกลาง
7. การกำจัดขยะมูลฝอยและเศษอาหาร	1.50	0.63	ปานกลาง
8. จำนวนและชนิดของถังขยะที่ใช้ใส่เศษอาหาร	1.48	0.57	น้อย
9. ความสะอาดของโรงอาหาร	1.47	0.57	น้อย
10. ความสะอาดของภาชนะอุปกรณ์	1.45	0.63	น้อย
11. สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงอาหาร เช่น พัดลม โทรทัศน์	1.40	0.62	น้อย

จากตาราง 4.6 พบว่า ความพึงพอใจในด้านภาชนะ อุปกรณ์ และสถานที่ของประชากรในหัวข้อการถ่ายเทอากาศภายในโรงอาหาร โรงอาหารมีพื้นที่และโต๊ะเก้าอี้เพียงพอและจำนวนภาชนะและอุปกรณ์มีหลายชนิดให้เลือกใช้ซึ่งเท่ากับแสงสว่างภายในโรงอาหารอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.95, 1.93 และ 1.74 ตามลำดับ

ส่วนในด้านความพึงพอใจในระดับน้อย คือ จำนวนและชนิดของถังขยะที่ใช้ใส่เศษอาหาร ความสะอาดของโรงอาหาร ความสะอาดของภาชนะอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงอาหาร เช่น พัดลม โทรทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ย 1.48, 1.47, 1.45 และ 1.40 ตามลำดับ

ตาราง 4.7 ประชากรจำแนกตามความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. ไม่มีอาการของโรคติดต่อ	2.12	0.70	ปานกลาง
2. ไม่มีอาการของโรคผิวหนัง	2.12	0.65	ปานกลาง
3. จัดอาหารบริการได้ตรงต่อเวลา	1.86	0.74	ปานกลาง
4. มีสุขนิสัยที่ดีมีอุปกรณ์ในการหยิบจับหรือตักอาหาร ไม่ใช้มือหยิบจับอาหารที่ปรุงสุกแล้ว	1.83	0.68	ปานกลาง
5. ความเหมาะสมของการแต่งกาย	1.79	0.64	ปานกลาง
6. ความสะอาดของเครื่องแต่งกาย	1.71	0.65	ปานกลาง
7. ให้บริการด้วยสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส	1.52	0.68	ปานกลาง
8. ความสุภาพในการให้บริการ	1.45	0.60	น้อย

จากตาราง 4.7 พบว่า ประชากรมีความพึงพอใจในการให้บริการของ เจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยในระดับปานกลาง คือ ไม่มีอาการของโรคติดต่อซึ่งเท่ากับไม่มีอาการของโรคผิวหนังและจัดอาหารบริการได้ตรงต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 2.12 และ 1.86 ตามลำดับ

ส่วนความพึงพอใจในระดับน้อย คือ ความสุภาพในการให้บริการ โดยมีค่าเฉลี่ย 1.45